

Секція: Міжнародна економіка

СИРБУЛ ТЕТЯНА ЮРІЇВНА

*студентка Одеського національного
економічного університету,
м. Одеса, Україна*

АНАЛІЗ СТАНУ ТРАНСКОРДОННОГО СПІВРОБІТНИЦТВА У ЄВРОРЕГІОНІ «НИЖНІЙ ДУНАЙ»

Одним з найперспективніших для України є євро регіон «Нижній Дунай». Створення цього євро регіону зробило тіснішим співробітництво у різних галузях між прикордонними регіонами Республіки Молдова, Румунії та України. Вказуючи на досягнуті результати діяльності євро регіону, слід наголосити, що у 2002 році євро регіон був нагороджений спеціальним призом Асоціації - «Вітрила Папенбургу» за «розвиток соціокультурного співробітництва, незважаючи на складну ситуацію у прикордонних районах України, Румунії та Республіки Молдова».

Діяльність Євро регіону дозволила залучити досить значні кошти міжнародної технічної допомоги. У 2000-2003 рр. реалізовано проект «Придунайські озера, Україна. Стале відновлення та збереження природного стану екосистем», який фінансувався програмою ТАСІС СВС, бюджет - 2,5 млн.євро [1]. У 2004 році закінчилась двохрічна програма ТАСІС «Бізнес-інфраструктура Одеської області, Євро регіон «Нижній Дунай», метою якої було зміцнення сектору малого підприємництва в контексті транскордонного співробітництва. 2006-2007 роки були присвячені реалізації проекту «Запобігання надзвичайним ситуаціям і захист від повеней у Євро регіоні «Нижній Дунай». 14 квітня 2016 року відбулось засідання Євро регіону «Нижній Дунай», на якому було обрано нового президента Євро регіону з української сторони, ним став голова

Одеської обласної ради Анатолій Урбанський, серед пріоритетів якого проект поромної переправи Орловка – Ісакча [2]. Крім цього, у поточному році має завершитися проект, що стосується генерального плану розвитку туризму в Євросередині Нижній Дунай вартістю 2,5 мільйона євро.

За даними обласного управління статистики обсяг експорту товарів Одеської області до Румунії у 2015 році майже у сім разів перевищував експорт послуг. Загальний обсяг експорту зменшився у 2015 році у порівнянні із 2014 роком на 691,5 тис. дол. США та становив 15649,6 тис. дол. США.

Рис. 1 Експорт товарів і послуг Одеської області до Румунії

Що стосується імпорту Одеської області з Румунії, він має тенденцію до зниження та у 2015 році у порівнянні із 2014 роком зменшився на 156586,1 тис дол. США та становив 25119,4 тис. дол. США.

Рис. 2 Імпорт товарів і послуг Одеської області до Румунії

Стосовно торгівлі із Республікою Молдова, тут також спостерігається негативна тенденція. Загальний обсяг експорту у 2015 році був на 3944,8 тис. дол. США менше, ніж у попередньому році та складав

56645,2 тис. дол. США. У 2015 році обсяг експорту товарів більш ніж утричі перевищував експорт послуг.

Рис. 3 Експорт товарів і послуг Одеської області до Молдови

Стосовно імпорту товарів і послуг Одеської області з Республіки Молдова, загальний імпорт зменшився на 13984 тис. дол. США в 2015 році у порівнянні із попереднім показником та склав 11432,5 тис. дол. США. Частка імпорту послуг також досить незначна та зменшилася за рік до 860 тис. дол. США.

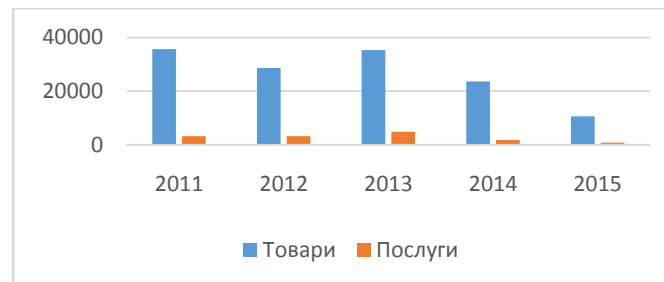

Рис. 4 Імпорт товарів і послуг Одеської області до Молдови

Як бачимо, останнім часом значно послабились торговельно-економічні відносини між Одеською областю з Румунією та Республікою Молдова, що негативно впливає на стан транскордонного співробітництва у єврорегіоні «Нижній Дунай».

Що стосується прикордонної інфраструктури, залізничне, автомобільне, морське, поромне, повітряне та інші види сполучення через державний кордон здійснюється лише у пунктах перепуску: на кордоні з Румунією їх 10, з Республікою Молдова - 54.

Одеський регіон і Україна в цілому вбачають великий стратегічний інтерес у функціонуванні даного єврорегіону. До сильних сторін цього

єврорегіону можна віднести: вигідне географічне положення української частини єврорегіону; наявність трьох портів (Рені, Ізмаїл, Усть-Дунайський); будівництво поромної переправи «Орловка», яка буде пущена в експлуатацію в середині 2016 р.; набуття Румунією з 2007 р. членства у ЄС; сприятливі географічні умови для розвитку агропромислового комплексу; наявність науково-дослідних центрів, розвинута система вищої освіти.

Існує у єврорегіоні і низка невикористаних можливостей, що можуть покращити ефективність співпраці. Наприклад, поява нової поромної переправи приведе до збільшення проходження вантажних потоків та автомобільних потоків. Доцільним є створення спеціалізованих агропромислових, туристичних, транспортних, енергетичних кластерів; співробітництво у сфері екології й охорони навколишнього природного середовища, зокрема, проведення робіт з очищення русла р. Дунай; формування інтегрованих туристичних продуктів, створення єдиної туристичної мережі; удосконалення інструментів фінансування проектів транскордонного співробітництва.

Але існують і слабкі сторони, такі як: наявність візового режиму з Румунією; високий рівень безробіття, нелегальна міграція населення; екологічні проблеми; низький рівень конкурентоспроможності малого та середнього бізнесу; низький рівень ПІІ між регіонами, незначна роль в економіці Одеської області торговельних та інвестиційних зв'язків із суміжними регіонами; низька технологічність українських портів і висока зношеність інфраструктури; відсутність офіційного сайту єврорегіону; недосконалість механізму спільного фінансування транскордонних проектів; напруженість в дипломатичних українсько-румунських та українсько-молдавських відносинах; розбіжності в законодавстві, різний рівень повноважень регіональних влад у країнах. Якщо вплив цих слабких сторін не буде мінімізован, можуть з'явитися загрози ефективності

функціонування єврорегіону, такі як: деградація периферійних територій; розвиток корупційних схем та кримінальних ситуацій; незацікавленість сторін у здійсненні єврорегіонального співробітництва; недостатня координованість дій в рамках співробітництва, відсутність єдиних інтересів.

Як зазначають експерти, розвиток транскордонного співробітництва в майбутньому буде розвиватися по висхідній. Що стосується прямих і непрямих грошових впливань, то тільки на кооперацію в рамках транскордонного співробітництва Румунія-Україна на період 2014-2020 рр. передбачено 60 млн. євро [3].

Пріоритетом діяльності єврорегіону в цьому році стане створення українсько-румунських поромних переправ Орловка-Ісакча та Ізмаїл-Тульча. У сфері залізничного транспорту обговорювалось питання відновлення ділянки Березино-Бессарабка, який з'єднає Одеську залізницю з портом Рені в обхід Придністров'я, і перепрофілювання залізничного моста Кантемир-Феліче в комбінований для скорочення шляху з Кантеміра на Бухарест [4].

Отже, поступове нівелювання проблем у сфері ТКС створюватиме сприятливі умови для активної участі України у євроінтеграційних процесах.

Література:

1. Шапка І.В. Єврорегіон «Нижній Дунай» як форма транскордонного співробітництва України //Економічні науки/ 13, Регіональна економіка
2. Обрано нового голову Єврорегіону "Нижній Дунай"[Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://www.rri.ro/>
3. Станіслав Кінка Єврорегіон «Нижній Дунай» та перспективи розвитку для України [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://04849.com.ua/news>
4. Україна возглавила Єврорегион "Нижний Дунай"[Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://rus.newsru.ua/ukraine>